

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1914.

Andra kammaren.

Nr 38.

Onsdagen den 4 mars.

Kl. 3 e. m.

§ 1.

Justerades protokollet för den 26 nästlidna februari.

§ 2.

Till avgörande förelåg bankoutsrottets utlåtanden, nr 10, i anledning av väckt motion angående ersättning till den inom riksdagshuset tjänstgörande personal för ekonomisk förlust i följd av den förestående riksdagsupplösningen. *Ang. viss ersättning till personalen inom riksdagshuset*

I en inom andra kammaren väckt, till bankoutsrottet hänvisad motion, nr 285, hade herr *Lindhagen* jämte fem andra av kammarens ledamöter föreslagit, att riksdagen måtte besluta att uppdraga åt riksgäldsfullmäktige att efter närmare undersökning lämna lämplig ersättning till den inom riksdagshuset antagna personal av olika slag, restaurant- och kökspersonalen däri inberäknad, som i följd av den förestående riksdagsupplösningen tillskyndades ekonomisk förlust, samt att beloppet måtte utgå av anslaget till riksdagskostnader.

Utskottet hemställde,

1) att riksdagen, i anledning av förevarande motion, måtte uppdraga åt fullmäktige i riksgäldskontoret att, efter verkställd utredning, låta av förslagsanslaget till riksdagskostnader utbetala lämplig ersättning till den inom riksdagshuset anställda tillfälliga personal av olika slag, restaurant- och kökspersonalen däri inberäknad, som i saknad av annan anställning till följd av den förestående riksdagsupplösningen tillskyndades ekonomisk förlust; och

2) att, i händelse av bifall till vad sålunda föreslagits, utskottet måtte erhålla i uppdrag att därom meddela fullmäktige i riksgäldskontoret underrättelse.

Utskottets första hemställan föredrogs, varefter ordet begärdes av:

Herr *Lindhagen*, som anförde: Jag ber endast att få framhålla, att utskottet gjort den inskränkning i motionärernas förslag,

Ang. viss ersättning till personalen inom riksdagshuset.

(Forts.)

att den ersättning, varom här är fråga, skulle tillkomma blott inom riksdagshuset anställd *tillfällig* personal, medan motionen däremot omfattar all personal. Detta har föranlett, att klagomål blivit till mig framförda från vissa vaktmästare, som framhållit, att de skola visserligen efter riksdagsupplösningen återgå till sina ordinarie tjänster, men dessa ge dem endast 90 kronor i månaden, medan de såsom vaktmästare hos riksdagen ha 150 kronor i månadsarvode. De måste för sin ekonomis skull planlägga för sig så, att de kunna få en biförtjänst bredvid vad deras ordinarie befattningar inbringa eller 90 kronor. Nu ha de för våren engagerat sig hos riksdagen i förhoppningen att under en fyra månader få såsom anställda hos riksdagen 150 kronor i månaden. Till följd av riksdagsupplösningen komma de emellertid att lida en förlust, utgörande skillnaden mellan 150 och 90 kronor i månaden, och detta tycka de vara en orättvisa.

Jag har nu visserligen sökt tala med vederbörande inom utskottet, men särskilt från första kammarhåll anser man det ogörligt att nu kunna med utsikt till framgång framställa några yrkanden, som gå längre, än vad utskottet här hemställt, och då måste jag för min del avstå därifrån. Förhållandet är ju det, att vi nu icke ha tillfälle till några sammanjämkningar eller dylikt.

Jag vill dock i alla fall nu uttala den förhoppningen, vilken för övrigt även framfördes av vaktmästarna, att dessa vid nästa riksdags början möjligen skulle kunna erhålla en ersättning i form av gratifikation. Vid föregående riksdag har kanslipersonalen kommit i åtnjutande av dylik extra ersättning i form av gratifikation, medan vaktmästarna då icke fingo någon sådan. De tänka sig nu möjligheten av att i stället få något vid nästa riksdag, och i den förhoppningen, att de i alla fall skola kunna bli på det sättet soulagerade har jag intet annat yrkande att framställa än på bifall till utskottets hemställan.

Härpå yttrade:

Herr S o m m e l i u s: Herr talman, mina herrar! Jag kan icke annat än uttala mina betänkligheter över, att en sådan motion som den förevarande behövt förebibras för riksdagen; jag hyser dessa betänkligheter icke därför, att motionen kommit fram, utan därför, att några extra åtgärder verkligen behöva vidtagas för att upphjälpa den personal, som är nödvändig för riksdagsarbetet under pågående riksdag. Jag anser, att riksdagen har en hel del på sitt samvete i ifrågavarande avseende. Jag tycker icke, att det är riktigt värdigt av riksdagen att underhålla sin personal så knappt, att om riksdagen upplöses ett par månader, de flesta nästan råka i misär. Jag har till och med hört personer här säga, att man borde vidtaga åtgärder för att avhjälpa den värsta nöden. Jag tror dock, att det var ett överdrivet uttryck, men i varje fall vittnar det om, att riksdagen precis icke är någon åtråvärd arbetsgivare, vilket jag anser mig böra säga på detta ställe, där man så ofta och så länge hört upprepas, att arbets-

givarne i vårt land äro skäligen njugga, när det gäller sina arbetare. Det är ju tydligt, att riksdagen icke kan skaffa vaktmästare för fyra och en halv månader om året för samma avlöning, som en inrättning betalar till en vaktmästare, som tjänstgör hela året om; att riksdagen håller föreståndarinnan för dess lilla världshusrörelse där nere, vilken föreståndarebefattning ju behöves, så lågt avlönad, att hon knappast kan existera, tycker jag icke är riksdagen fullt värdigt. Jag har blott velat understryka detta och erinra därom, att riksdagen har skyldighet att sörja för, att personalen här i riksdagshuset också är så avlönad, att den kan existera, utan några större bekymmer åtminstone.

Herr talman, jag har intet yrkande att framställa.

Herr Wijk: Herr talman! Den nu förevarande, av herr Lindhagen jämte representanter från alla partier inom kammaren väckta motionen går ut på, att ersättning måtte lämnas den inom riksdagshuset anställda personal av olika slag, som till följd av den förestående riksdagsupplösningen tillskyndas ekonomisk förlust.

Då utskottet behandlade denna motion, fästes uppmärksamheten därpå, att till följd av riksdagsupplösningen kommer faktiskt all inom riksdagshuset tillfälligt anställd personal att drabbas av ekonomisk förlust, således även exempelvis kamrarnas sekreterare, kanslipersonalen o. s. v. Emellertid trodde utskottet det varken överensstamma med motionärernas avsikt eller i övrigt vara riktigt, att all denna personal skulle beredas ersättning för den förlust, som den i detta fall kunde lida, utan enligt utskottets mening borde här en inskränkning göras genom en tydligare formulering, detta icke minst med hänsyn till riksgäldsfullmäktige, som måste ha något så när säkra linjer att gå efter, när de hade att fullgöra detta riksdagens uppdrag. En sådan inskränkning trodde sig utskottet lämpligast kunna göra genom att införa orden »tillfälliga personal — — som i saknad av annan anställning» etc. Utskottet har nämligen ansett, att den personal, som genom riksdagsupplösningen blir så att säga arbetslös, mest är i behov av omedelbar hjälp. Det är också denna personal, som utskottet trott, att även motionärerna åsyftat att i första hand hjälpa. Till denna personal ha vi tänkt oss skulle räknas köks- och restaurangpersonalen, ävensom direktisen för restaurangrörelsen, åtskilliga städerskor samt en del vaktmästare, som icke ha annan, fast anställning; och det lär även inom kanslierna finnas en del personer, som icke ha någon anställning att nu efter riksdagsupplösningen gå tillbaka till.

Det har anmärkts, att härigenom kommer en del vaktmästare, som ha annan fast anställning, icke i åtnjutande av någon ersättning, ehuru även de skulle komma att lida ekonomisk förlust. Det är dock att märka, att större delen av dessa vaktmästare väl antagligen komma att återfå sina befattningar vid den fortsatta riksdagen, där est icke något kommer emellan; och man kan även tänka sig — som herr Lindhagen här framhöll — den utvägen att, om det vid nästa riksdag befinnes, att ytterligare några av den hos riksdagen anställda personalen rimligtvis borde erhålla ersättning för den förlust, som de

Ang. viss ersättning till personalen inom riksdagshuset.
(Forts.)

Ang. viss ersättning till personalen inom riksdagshuset.

(Forts.)

lidit genom riksdagsupplösningen man vid den fortsatta riksdagens början kan väcka motion med begäran om utredning i sådant syfte. Under nu angivna förhållanden och då för övrigt intet annat yrkande här framställts, ber jag, herr talman, att få yrka bifall till utskottets hemställan.

Herr Söderberg i Stockholm: När vi inom utskottet satte in uttrycket: »tillfälliga personal — — — — som i saknad av annan anställning» så hade vi i tanke att därifrån avskilja dem, som gå tillbaka till sina anställningar, då dessa äro verkliga anställningar med något så när rimliga löner. Men om det konstateras, att för en del av personalen som går tillbaka till s. k. fasta anställningar, lönen är liten eller så gott som ingen, så anser jag, att då behöva icke riksgäldsfullmäktige tolka utskottets yttrande så snävt, att det skulle avskära dem från att göra någon jämkning därvidlag. Uttrycket kom endast dit för att förhindra, att det skulle bli alltför stora anspråk på fullmäktige från en del av den tillfälliga personalen.

Vidare anfördes ej. Utskottets hemställan bifölls.

Utskottets senare hemställan, som härefter föredrogs, blev jämväl av kammaren bifallen.

§ 3.

Anmäldes och godkändes riksdagens kanslis förslag till följande paragraf i riksdagsbeslutet, nämligen

nr 7, i avseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen.

§ 4.

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes härefter kl. 3,19 e. m.

In fidem
Per Cronvall.